

138506 - Meleklerin iradesi ve seçme özgürlüğü var mıdır? Günah işlemleri ve Rablerine karşı gelmeleri mümkün müdür?

Soru

Melekler Allah’a kendi özgür iradeleriyle mi itaat ederler? Bir arkadaşım bana meleklerin irade ve seçim hürriyetine sahip olduğunu, isterlerse Allah’ın emirlerine itaat edebileceklerini, isterlerse isyan edebileceklerini; fakat onların daima itaat etmeyi tercih ettiklerini söyledi. Delil olarak da Bakara Suresi’nin 30. ayetini gösterdi. Dedi ki: Melekler, Allah’tan konuşma emri almaksızın kendiliklerinden konuştular. Ayrıca, Cebrâîl’in Firavun’un ağzına çamur tıkadığına dair hadisi başka bir delil olarak sundu. Zira ona göre Cebrâîl bunu, Allah’ın rahmetinin Firavun’a ulaşmasından korktuğu için yapmıştı ve bu hususta Allah’tan bir emir almamıştı. Mantıkî bir delil olarak da şunu söyledi: Şayet melekler birer kukla veya robot gibi olsalardı, bu durumda övgüye layık olmazlardı.

Ben bu soruyu soruyorum çünkü Şeyh Ömer Süleyman el-Eşkar, melekler hakkındaki kitabında, meleklerin Allah’a isyan etme kudretine sahip olmadıklarını yazmıştır. Aynı görüş, İmam Süyûtî’nin “el-Habâik fî Ahbâri’l-Melâik” adlı eserinde de tekrarlanır. Orada, meleklerin masum olduğu ifade edilir. Ayrıca, meleklerin özgür iradeye sahip olmadıkları yönündeki görüş, sahabî Abdullah b. Selâm’dan da nakledilmiştir (el-Hâkim, *el-Müstedrek*; Zehebî de ona muvafakat etmiştir).

Lütfen, Kur’an ve sünnete göre bu iki görüşten hangisi doğrudur, açıkla mısınız?

Detaylı cevap

Allah’a hamd olsun.

Birincisi:

Allah’a iman etmenin rükünlerinden biri de O’nun yakın meleklerine imandır.

Ebû Hüreyre’nin rivayet ettiği hadiste şöyle buyurulmuştur:

“Bir gün Peygamber (sallallahu aleyhi ve sellem) insanlar arasında oturuyordu. Cebrâîl gelip, ‘İman

nedir?’ diye sordu. O da: ‘İman; Allah’a, meleklerine, kitaplarına, O’na kavuşmaya, peygamberlerine ve ahiretten sonra dirilmeye iman etmendir.’ Buyurdu. İhsan nedir diye sorduğunda Peygamber s.a.v şöyle dedi: Allah’ı görüyormuşçasına ibadet etmendir. Her ne kadar O’nu görmüyorsan da O seni görüyor.”

(Buhârî, 50; Müslim, 9)

Meleklerle ilgili bazı inanç esasları için soru (